

FILOZOFIJA
KSENIJE ATANASIJEVIĆ

—
THE PHILOSOPHY OF
KSENIJA ATANASIJEVIĆ



Beograd • 26/27 maj 2022 • Zgrada Rektorata

Belgrade • 26/27 May 2022 • Rectorate Building

KNJIGA APSTRAKATA
BOOK OF ABSTRACTS

Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu | 2022
Faculty of Philosophy, University of Belgrade | 2022



1838

Međunarodna naučna konferencija
Filozofija Ksenije Atanasijević

Beograd, 26–27. maja 2022.

International Scientific Conference
The Philosophy of Ksenija Atanasijević

Belgrade, 26–27 May 2022

KNJIGA APSTRAKATA
BOOK OF ABSTRACTS

Uredile / Editors

Ana Katić / Jelena Mijić / Katarina Njegovan

Beograd / Belgrade
2022

Međunarodna naučna konferencija
Filozofija Ksenije Atanasijević
Beograd, 26–27. maja 2022.

—

International Scientific Conference
The Philosophy of Ksenija Atanasijević
Belgrade, 26–27 May 2022

KNJIGA APSTRAKATA / BOOK OF ABSTRACTS
Beograd / Belgrade 2022.

Izdavač / Publisher

Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu /
Faculty of Philosophy, University of Belgrade
www.f.bg.ac.rs

Urednice / Editors

Ana Katić, Jelena Mijić, Katarina Njegovan

Korektura / Proofreading

Jelena Mijić, Ana Katić

Dizajn korica / Cover design

Katarina Njegovan

Prelom i štampa / Layout and print

Dosije studio

Tiraž / Print run

150 primeraka / 150 copies

ISBN 978-86-6427-220-9

Naučni skup je sufinansiran sredstvima
Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije.

The scientific conference was co-financed by the
Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia.

Filozofija Ksenije Atanasijević

The Philosophy of Ksenija Atanasijević

Organizatori / Organizers

Odeljenje za filozofiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu /
Department of Philosophy, Faculty of Philosophy, University of Belgrade
Univerzitet u Beogradu / University of Belgrade

Programski odbor / Programme committee

Snježana Prijić-Samaržija (University of Rijeka),
Vladan Đokić (University of Belgrade),
Živan Lazović (University of Belgrade),
Nenad Cekić (University of Belgrade),
Biljana Dojčinović (University of Belgrade),
Francois Arnaud (University of Poitiers),
Predrag Krstić (University of Belgrade),
Magdalena Koch (University of Adam Mickiewicz in Poznan),
Daniel Marković (University of Cincinnati),
Eleni Kalikairinou (Aristotle University of Thessaloniki),
Dragana Božin (University of Oslo),
Zoran Dimić (University of Niš),
Una Stojnić (Princeton University),
Eva Kameron (University of Belgrade),
Rebecca Buxton (University of Cambridge),
Maja Malec (University of Ljubljana),
Smiljana Gartner (University of Maribor),
Aleksandar Dobrijević (University of Belgrade)

Organizacioni odbor / Organizing committee

Milica Smajević Roljić (University of Belgrade),
Tamara Plećaš (University of Belgrade),
Jelena Pavličić (University of Belgrade),
Marija Petrović (University of Belgrade),
Jelena Mijić (University of Belgrade),
Ana Katić (University of Belgrade),
Katarina Njegovan (University of Belgrade)

Sadržaj / Table of Contents

- 6-7 | **Uvodna reč / Foreword**
- 15 | *Irina Deretić*
Šta Ksenija Atanasijević podrazumeva pod filozofijom /
What is Philosophy for Ksenija Atanasijevic?
- 18 | *Magdalena Koch*
The Place of Women at the University: Reflections on Ksenija
Atanasijević's Ethical-Philosophical Essay Figures of Intrigue
- 21 | *Tamara Babić*
Ksenija Atanasijević kao tumač Njegoševog mislilaštva /
Ksenija Atanasijević as an Interpreter of the Ideas in
the Literature of Njegoš
- 23 | *Ivana Bašić*
Filozofija mira Ksenije Atanasijević u savremenom kontekstu /
Ksenija Atanasijevic's Philosophy of Peace in a Contemporary
Context
- 25 | *Miloš Ćipranić*
Jedan portret Ortege i Gasete / A Portrait of Ortega y Gasset
- 26 | *Aleksandar Đakovac*
Ženska muškost: Filon Aleksandrijski između mizoginije i
feminizma / Female Masculinity: Philo of Alexandria Between
Misogyny and Feminism
- 28 | *Vladimir Đurić*
Bergsonizam i bodlerizam u delu Ksenije Atanasijević /
Bergsonism and Baudelaireism in the Philosophical Work of
Ksenija Atanasijevic
- 30 | *Lodewijk Van Eeden*
Literarily or Literary Speaking? On How to Read
Nietzsche's Genealogies
- 31 | *Anastasija Filipović*
Spinozino shvatanje emocija / Spinoza's Theory of Emotions

- 33 | *Jovana Ivetić*
Teze o srednjovekovnoj književnosti u esejima Ksenije
Atanasijević: mišljenje sa ispovednim glasovima /
Theses on Medieval Literature in Ksenija Atanasijević's Essays:
Thinking with Confessional Voices
- 35 | *Svetlana Janković*
Pacifistička doktrina Ksenije Atanasijević /
The Pacifist Doctrine of Ksenija Atanasijević
- 37 | *Aleksandar Kandić*
Osnovna načela pitagorejske tradicije /
The Basic Tenets of Pythagorean Tradition
- 39 | *Milena Lazić*
Ksenija Atanasijević kao zrela kritičarka poezije /
Ksenija Atanasijević as a Mature Critic of Poetry
- 41 | *Ana Lipij*
Hrabrost u delima Ksenije Atanasijević /
Courage in the Works of Ksenija Atanasijević
- 43 | *Durdina Šijaković Maidanik*
Ksenija Atanasijević i njeno feminističko čitanje antičke
grčke tragedije / Ksenija Atanasijević and Her Feminist
Reading of Ancient Greek Tragedy
- 45 | *Josip Majsec*
Teorija i praksa ljubavi u antičkoj filozofiji /
Theory and Praxis of Love in Ancient Philosophy
- 47 | *Olga Markič*
Ksenija Atanasijević and Alma Sodnik – Two Contemporary
Women Philosophers from Yugoslavia
- 48 | *Lidija Merenik*
Studija slučaja: dve žene i portret /
Case Study: Two Women and the Portrait
- 50 | *Aleksandar Milanković*
Ksenija Atanasijević: filozofija vaspitanja i obrazovanja /
Ksenija Atanasijević: Philosophy of Education
- 52 | *Zorica Mršević*
Žena u fokusu Ksenije Atanasijević /
A Woman in the Focus of Ksenija Atanasijević

Đurđina Šijaković Maidanik

Etnografski institut SANU / Institute of Ethnography SASA

KSENIJA ATANASIJEVIĆ I NJENO FEMINISTIČKO ČITANJE ANTIČKE GRČKE TRAGEDIJE

Fokus ovog izlaganja su dva članka Ksenije Atanasijević koji se bave konceptom žene u antičkoj grčkoj tragediji: „Žene u Euripidovim tragedijama“ (*Ženski pokret*, januar/februar, 1924) i „Žene u Eshilovim i Sofoklovim tragedijama“ (*Misao*, februar 1924). Ovi članci su napisani u kratkom roku i u periodu relativno mirnom za Kseniju Atanasijević; smatramo ih važnim za čitav docniji feministički angažman Ksenije Atanasijević u smislu njenog mapiranja feminističkih postulata u istoriji ideja – u kojoj važno mjesto zauzima antička grčka kultura. U izlaganju ćemo nastojati da ukratko predstavimo specifičnosti odnosâ Atanasijevićeve prema dvojici starijih tragičara, i prema Euripidu kome je naklonjenija. Procijenjećemo značaj ovih članaka u kontekstu autorki savremenog književnog kriticizma u polju klasičnih studija. Ukazaćemo na mjesta u navedenim člancima u kojima se može nazreti sličnost sa autorkinim idejama iz važnog članka „Etička podloga feminizma“ koji je uslijedio nekoliko godina kasnije. Potrudjećemo se da pokažemo da Ksenija Atanasijević koristi grčku tragediju, odnosno važan dio književnog kanona, kao izvor i potvrdu da je feministička perspektiva duboko ukorijenjena u antičku i prema tome evropsku kulturu i tradiciju.

Ključne reči: Ksenija Atanasijević, Eshil, Sofokle, Euripid, klasične nauke, književni kanon

KSENIJA ATANASIJEVIĆ AND HER FEMINIST READING OF ANCIENT GREEK TRAGEDY

The focus of this presentation is two articles by Ksenija Atanasijević dealing with the concept of women in ancient Greek tragedy: “Women in Euripides’ Tragedies” (*Women’s Movement*, January/February, 1924) and “Women in Aeschylus and Sophocles’ Tragedies” (*Misao*, February 1924). These articles were written in a short period of time and in a relatively peaceful period for Ksenija Atanasijević; we consider them important for the entire later feminist engagement of Ksenija Atanasijević in the

sense of her mapping of feminist postulates in the history of ideas – in which an important place is occupied by ancient Greek culture. In the presentation, we will try to briefly present the specifics of Atanasijević's attitudes towards the two older tragedians, and towards Euripides, to whom she is more sympathetic. We will assess the significance of these articles in the context of the contemporary literary criticism in the field of classical studies. We will point out the places in the mentioned articles where a similarity can be seen with the author's ideas from the important article "Ethical background of feminism" which followed a few years later. We will try to show that Ksenija Atanasijević uses Greek tragedy, that is, an important part of the literary canon, as a source and confirmation that the feminist perspective is deeply rooted in ancient and therefore European culture and tradition.

Keywords: Ksenija Atanasijević, Aeschylus, Sophocles, Euripides, Classics, the literary canon

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

14 Атанасијевић К.(048)
140.8(048)

МЕЂУНАРОДНА научна конференција “Филозофија Ксеније
Атанасијевић” (2022 ; Београд)

Књига апстраката / Међународна научна конференција Филозофија
Ксеније Атанасијевић, Београд, 26–27. маја 2022. ; uredile Ana Katić,
Jelena Mijić, Katarina Njegovan = Book of abstracts / International
Scientific Conference The Philosophy of Ksenija Atanasijević, Belgrade,
26–27 May 2022 ; editors Ana Katić, Jelena Mijić, Katarina Njegovan. –
Beograd : Univerzitet, Filozofski fakultet =Belgrade : University, Faculty
of Philosophy, 2022 (Beograd : Dosije studio). – 84 str. ; 24 cm

Tiraž 150.

ISBN 978-86-6427-220-9

1. Катић, Ана, 1985– [уредник]
2. Мијић, Јелена, 1986– [уредник]
3. Његован, Катарина, 1976– [уредник]

а) Атанасијевић, Ксенија (1894–1981) — Апстракти
COBISS.SR-ID 66246153



УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ISBN 978-86-6427-220-9

